

แบบรายงานสรุปผลการจัดการความรู้ การส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

แปลงใหญ่ชมพู่คลองหาด ตำบลชัยมะกรูด อำเภอคลองหาด
จังหวัดสระแก้ว ปี 2567



โดย

คณะทำงานจัดการความรู้
สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว

คำนำ

การจัดการความรู้หรือ KM (Knowledge Management) เป็นเครื่องมือที่นำมาช่วยในการค้นหาค้นคว้า และจัดเก็บประสบการณ์ตลอดจนผลงานที่ประสบความสำเร็จ ภาคภูมิใจและมีคุณค่าต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ในการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ภารกิจ หน้าที่ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นองค์ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในเจ้าหน้าที่หรือในตัวเกษตรกร นำมาจัดการให้สามารถเข้าถึงความรู้และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อกระจายองค์ความรู้สู่บุคคลเป้าหมายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ให้เกิดปรากฏผลได้อย่างแท้จริง

สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว เล็งเห็นว่า การจัดการความรู้ในการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรในปัจจุบัน ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การจัดการความรู้จึงมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถและความยั่งยืนของเกษตรกรและชุมชนเกษตรด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการแปลงเกษตร การจัดการความรู้ช่วยเสริมสร้างทักษะและความรู้ให้แก่เกษตรกร ทำให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อความท้าทายที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ยังเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ในด้านการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการ การจัดการความรู้จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาการเกษตรให้มีความยั่งยืนและมั่นคง ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมในภาพรวม

สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว จึงจัดทำรายงานสรุปผลการจัดการความรู้เรื่อง "การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (แปลงใหญ่ชุมพวงคลองหาด ตำบลซับมะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว)" ขึ้น โดยรวบรวมบทวนปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูลทางวิชาการที่ได้จากผู้รับผิดชอบงานด้านพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ซึ่งนำมาประมวลและกลั่นกรองให้ถูกต้องโดยคณะทำงาน เพื่อจัดเป็นองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ครบถ้วน ถูกต้องเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสรุปผลการจัดการความรู้เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ให้แก่ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ รวมไปถึงเกษตรกร และผู้สนใจ สามารถนำไปปรับใช้และให้คำแนะนำกับเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ในการจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพต่อไป

คณะจัดการความรู้
สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ เป้าหมายการจัดการความรู้	๑
๑.๑ ที่มาของการจัดการความรู้ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน	๑
๑.๒ ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์นโยบาย หรือ แนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๗ (KV)	๒
๑.๓ แผนการจัดการความรู้(KM action plan)	๔
ส่วนที่ ๒ ผลการจัดการความรู้	๖
๒.๑ วิธีการจัดการความรู้(KS)	๖
๒.๒ รายละเอียดองค์ความรู้พร้อมภาพองค์ความรู้Infographic	๗
๒.๓ หลักวิชาการ หรือกฎระเบียบที่อ้างอิง	๑๒
๒.๔ ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)	๑๒
ส่วนที่ ๓ สรุปและข้อเสนอแนะ	๑๓
๓.๑ สรุปผลประเมินการเรียนรู้จากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน โดยระบุประเด็น ความพึงพอใจของบุคลากรหน่วยงาน และการนำไปใช้ประโยชน์	๑๓
๓.๒ ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	๑๔
ภาคผนวก	๑๕
- ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้	๑๕

ส่วนที่ ๑

เป้าหมายการจัดการความรู้

๑.๑ ที่มาของการจัดการความรู้ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน

การจัดการความรู้ในการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่มีต้นกำเนิดมาจากความต้องการพัฒนาการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ในอดีต เกษตรกรมักอาศัยประสบการณ์และความรู้ดั้งเดิมในการทำเกษตรกรรม แต่ในปัจจุบัน ความท้าทายใหม่ ๆ เช่น การแข่งขันทางการตลาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความต้องการในการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาวิธีการจัดการความรู้ในภาคการเกษตร การจัดการความรู้ในที่นี้หมายถึงการรวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การบริหารจัดการทรัพยากร และการวางแผนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของตน การจัดการความรู้ยังช่วยให้เกษตรกรสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาด

การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการปฏิบัติงานยังคงมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่ต้องได้รับการพิจารณาและแก้ไขอย่างจริงจัง หนึ่งในปัญหาที่สำคัญคือ การเข้าถึงทรัพยากรทางการเงิน เกษตรกรหลายรายยังคงประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนในเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเกษตรแบบแปลงใหญ่ แม้ว่าจะมีโครงการสนับสนุนจากภาครัฐและสถาบันการเงินต่าง ๆ แต่การเข้าถึงยังคงมีข้อจำกัด ทำให้เกษตรกรไม่สามารถปรับปรุงกระบวนการผลิตได้ตามที่ควร ความรู้และทักษะ ของเกษตรกรเป็นอีกหนึ่งอุปสรรคสำคัญ แม้ว่าจะมีการจัดฝึกอบรมและโครงการให้ความรู้ แต่เกษตรกรบางรายอาจยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเต็มที่ การพัฒนาแหล่งความรู้และการจัดการอบรมที่ตรงตามความต้องการของเกษตรกรยังคงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำและดินก็เป็นปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน การใช้น้ำอย่างสิ้นเปลืองและการใช้สารเคมีในดินอย่างไม่ระมัดระวังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพของผลิตภัณฑ์เกษตร ความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังเพิ่มความซับซ้อนในการจัดการทรัพยากรเหล่านี้ เกษตรกรจึงต้องการการสนับสนุนและแนวทางที่ชัดเจนในการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การสนับสนุนจากภาครัฐและนโยบายที่เหมาะสม ก็มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ นโยบายที่ไม่สอดคล้องหรือการสนับสนุนที่ไม่เพียงพออาจทำให้เกิดความล่าช้าในการพัฒนาและการปรับปรุงกระบวนการผลิต การประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชนเพื่อสร้างนโยบายที่สนับสนุนการเติบโตของเกษตรกรเป็นสิ่งที่มีจำเป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายการตลาดและการจัดจำหน่าย เป็นอีกหนึ่งความท้าทายที่เกษตรกรต้องเผชิญ การเข้าถึงตลาดที่กว้างขวางและการจัดการผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ การเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้บริโภคและการแข่งขันที่สูงในตลาดทำให้เกษตรกรต้องปรับตัวอยู่เสมอ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการพัฒนาการตลาดจึงเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนการจัดจำหน่ายและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน นักวิชาการ และชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและความยั่งยืนของการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระยะยาว

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้วจึงได้จัดการความรู้ในประเด็น การส่งเสริมเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (แปลงใหญ่ชมพูคลองหาด ตำบลซับมะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว) ซึ่งเป็นแปลงใหญ่ที่ประสบความสำเร็จ อันจะเป็นประโยชน์ ให้แก่นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ รวมไปถึงเกษตรกร และผู้สนใจ สามารถนำไปปรับใช้และให้คำแนะนำกับเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ในการจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

แปลงใหญ่ชมพูคลองหาด ตำบลซับมะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว เกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกชมพู ตามนโยบายระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ของรัฐบาล ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๐ ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๓๘ ราย พื้นที่การผลิตชมพู ประมาณ ๖๓๒ ไร่ ซึ่งในแต่ละปีก็มีปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตสูง ราคาและปริมาณผลผลิตที่ไม่แน่นอน ผลผลิตราคาตกต่ำ จากปัญหาดังกล่าว กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จึงได้รวมตัวกันเพื่อเข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยกลุ่มได้วางเป้าหมายของการรวมกลุ่มเพื่อให้สมาชิกทุกคนสามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตที่คุณภาพ มีการบริหารจัดการ และมีการตลาดร่วมกัน จากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตเอง การผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง มีคณะกรรมการเพื่อมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ กลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความหลากหลายทั้งเกษตรกรรุ่นเก่าที่มากประสบการณ์ และเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart farmer ที่มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและการตลาดมาทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการผลิตตามรูปแบบตลาดนำการผลิต โดยการเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้มากขึ้น เพื่อให้มีอำนาจในการต่อรองราคาสามารถจำหน่ายผลผลิต ซึ่งผลจากการรวมตัวกันจึงได้มีการพัฒนาการผลิตขึ้นเรื่อยมา

๑.๒ ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (KV)

การพัฒนางานตามภารกิจในการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่เป็นหนึ่งในกลยุทธ์สำคัญที่กรมส่งเสริมการเกษตรมุ่งเน้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และนโยบายของภาครัฐในการพัฒนาภาคเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ

๑.การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยสนับสนุนให้เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น ระบบสมาร์ทฟาร์มและระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ

๒.การพัฒนาทักษะและความรู้ของเกษตรกร

จัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน และการบริหารจัดการธุรกิจ เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้

๓.การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ

สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกร หน่วยงานรัฐ และเอกชน เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยน ข้อมูลและประสบการณ์ รวมถึงการสร้างตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์เกษตร

๔.การส่งเสริมการตลาดและการจัดการห่วงโซ่อุปทาน

พัฒนาและสนับสนุนการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการใช้ระบบการตลาดออนไลน์ และการจัดการห่วงโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร

๑.ยุทธศาสตร์การเกษตรที่ยั่งยืน

ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนตามแนวทาง BCG (Bio-Circular-Green Economy) ซึ่งเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและการผลิตที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

๒.การพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer

ยกระดับเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีความสามารถในการจัดการ ฟาร์มของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเข้าใจในตลาดและธุรกิจ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร

สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร เช่น ระบบชลประทาน โครงข่ายการขนส่ง และการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร

ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในตลาดและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและจัดจำหน่าย

๔.การพัฒนาการตลาดและการส่งออก

สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์เกษตร การสร้างตราสินค้า และการขยายตลาดไปยังต่างประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

๑.การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน: ทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชนเพื่อพัฒนานโยบายและโครงการที่สนับสนุนเกษตรกร

๒.การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม: สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร

๓.การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ: จัดสรรทรัพยากรทางการเงินและทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๔.การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเกษตร: สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนเกษตรเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน

โดยรวมแล้ว การพัฒนางานตามภารกิจการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการเกษตรให้มีความยั่งยืนและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ แผนการจัดการความรู้ (KM action plan)

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

หน่วยงานสำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว

ยุทธศาสตร์/แนวทางดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๐๓) การเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
๓. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านเศรษฐกิจ
๔. การพัฒนาเข้าสู่การเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model
๕. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานส่งเสริมการเกษตร เป็นแนวทางการดำเนินงาน

เป้าหมายการพัฒนา (ปัญหา/โอกาส)

1. มุ่งองค์ความรู้ จำนวน 2 เรื่อง เพื่อเป็นองค์ความรู้ที่องค์กรสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้มีทุนความรู้เป็นของตนเอง นำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้
2. บุคลากรได้รับองค์ความรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสาร website LINE Facebook Youtube ร้อยละ 60
3. บุคลากรหรือเกษตรกรนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ร้อยละ 60

ความต้องการองค์ความรู้ (1 เรื่อง หรือมากกว่า)

1. การส่งเสริมเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (แปลงใหญ่ชุมชนผู้คลองหาด ตำบลขี้มะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว)
2. การประชาสัมพันธ์งานส่งเสริมการเกษตรจังหวัดสระแก้ว

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- **ต่อบุคลากร** คือ บุคลากรในสำนักงานเกษตรจังหวัดจังหวัดสระแก้วมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้และประสบการณ์ในตัวตนของแต่ละคนมาบูรณาการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน สามารถพัฒนาและต่อยอด เชื่อมโยงกับข้อมูลและองค์ความรู้นำไปพัฒนางานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- **ต่อหน่วยงาน** คือ มีคู่มือสำหรับการปฏิบัติงาน การแนะนำส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ เป็นองค์ความรู้ที่องค์กรสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้มีทุนความรู้เป็นของตนเอง เป็นการพ่วงองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- **ต่อเกษตรกร** คือ นำองค์ความรู้มาพัฒนาต่อยอด เกิดการรวมกลุ่ม สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต รวมทั้งพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกรและชุมชนต่อไป

กิจกรรม	เป้าหมาย	ช่วงเวลา	ผลลัพธ์
1. ค้นหาความต้องการองค์ความรู้ (KV)	2 เรื่อง	ก.พ. 67	- รายงานการประชุมคณะทำงาน
2. จัดกิจกรรมจัดการความรู้ให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน (KS)	1 เรื่อง/ 2 ครั้ง	มี.ค.-ก.ค. 67	- ชาวประชาสัมพันธการจัดกิจกรรมจัดการความรู้ เช่น จดหมายข่าว หรือเผยแพร่ใน Website หรือ Facebook
3. ประเมินผลการเรียนรู้	2 เรื่อง	ก.ค. 67	- ประเมินตนเองของหน่วยงานในประเด็นด้านความพึงพอใจ และการนำไปใช้ประโยชน์
4. สรุปผลการจัดการความรู้ของหน่วยงาน	2 เรื่อง	ส.ค. 67	- รายงานสรุปผลการจัดการความรู้
5. จัดเก็บและแบ่งปันองค์ความรู้ (KA)	2 เรื่อง	ส.ค. 67	- สรุปภาพองค์ความรู้ Infographic - ช่องทางเผยแพร่

ส่วนที่ ๒

ผลการจัดการความรู้

๒.๑ วิธีการจัดการความรู้ (KS)

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งสร้างความยั่งยืนในการทำเกษตรกรรม วิธีการจัดการความรู้สำหรับการเกษตรแบบแปลงใหญ่สามารถทำได้ดังนี้:

วิธีการจัดการความรู้ในการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

การรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล (Knowledge Capture and Storage)

๑. การจัดทำฐานข้อมูล: สร้างฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เช่น ข้อมูลการผลิต การตลาด และเทคโนโลยีการเกษตร

๒. การรวบรวมประสบการณ์จากเกษตรกร: สัมภาษณ์และบันทึกประสบการณ์จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้สามารถนำมาเผยแพร่และแบ่งปันต่อไป

การแบ่งปัน และเผยแพร่ความรู้ (Knowledge Sharing and Dissemination)

๑. การจัดฝึกอบรมและสัมมนา: จัดฝึกอบรมและสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้กับเกษตรกร

๒. การใช้สื่อออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัล: ใช้สื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย และแอปพลิเคชันมือถือ ในการเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ให้เข้าถึงได้ง่าย

การสร้างเครือข่ายและการร่วมมือ (Networking and Collaboration)

๑. การสร้างเครือข่ายเกษตรกร: ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายระหว่างเกษตรกรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

๒. การร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและวิจัย: ทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกร

การวิเคราะห์และประเมินผล (Analysis and Evaluation)

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลการผลิตและการตลาด: ใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพการผลิตและแนวโน้มของตลาด

๒. การประเมินผลการดำเนินงาน: ประเมินผลการดำเนินงานของโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

การประยุกต์ใช้ความรู้ (Knowledge Application)

๑. การนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิต: ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

๒. การสร้างสรรค์นวัตกรรมการตลาด: นำความรู้และข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาบุคลากรและทักษะ (Human Resource Development)

๑. การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ: จัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ของเกษตรกรให้ทันสมัย และเหมาะสมกับการทำเกษตรแบบแปลงใหญ่

๒. การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต: กระตุ้นให้เกษตรกรมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ของการจัดการความรู้

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต: การใช้ความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และลดต้นทุน

๒. เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน: เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะจะสามารถแข่งขันในตลาดได้ดีขึ้น

๓. สร้างความยั่งยืน: การจัดการความรู้ช่วยให้เกษตรกรมีความยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้มีความยั่งยืน และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกรและชุมชน.

๒.๒ รายละเอียดองค์ความรู้ พร้อมภาพองค์ความรู้ Infographic

ประเด็นจุดเด่นของแปลงใหญ่ชุมพวงคลองหาด ตำบลชัยมะกรูด จังหวัดสระแก้ว

๑. ความเป็นมาและสถานการณ์

ก่อนเข้าร่วมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรกรผู้ปลูกชุมพวงคลองหาด ตำบลชัยมะกรูด จังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรขนาดเล็ก และเป็นการผลิตที่มีลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้เกิดปัญหาการขาดอำนาจต่อรองราคาสินค้าเกษตร ตลอดจนปัญหาด้านองค์ความรู้และเทคโนโลยี ที่ยังไม่เข้าถึงเกษตรกร ส่งผลให้เกิดปัญหาในกระบวนการผลิต และปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ต่อมาเกษตรกรมีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพการปลูกชุมพวง โดยมีแกนนำเกษตรกร ที่มีความรู้ด้านการทำสวนชุมพวง ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคลองหาด และสำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว ในการส่งเสริมด้านวิชาการ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอด สู่เกษตรกรผู้อื่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๓๘ ราย พื้นที่การผลิตชุมพวง ประมาณ ๖๓๒ ไร่ ซึ่งในแต่ละปีมักมีปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตสูง ราคาและปริมาณผลผลิตที่ไม่แน่นอน ผลผลิตราคาตกต่ำ จากปัญหาดังกล่าว กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จึงได้รวมตัวกันเพื่อเข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยกลุ่มได้วางเป้าหมายของการรวมกลุ่มเพื่อให้สมาชิกทุกคนสามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตที่คุณภาพ มีการบริหารจัดการ และมีการตลาดร่วมกัน จากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตเอง การผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง มีคณะกรรมการเพื่อมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ กลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความหลากหลายทั้งเกษตรกรรุ่นเก่าที่มากประสบการณ์ และเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart farmer ที่มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีและการตลาดมาทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการผลิตตามรูปแบบตลาดนำการผลิต โดยการเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้มากขึ้น เพื่อให้มีอำนาจในการต่อรองราคาสามารถจำหน่ายผลผลิต ซึ่งผลจากการรวมตัวกันจึงได้มีการพัฒนาการผลิตขึ้นเรื่อยมา

๒. ความสำเร็จตามเป้าหมายแปลงใหญ่

ด้านการลดต้นทุน เกษตรกรสามารถลดต้นทุนได้โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ มีการลดต้นทุนจากการใช้สารเคมี และปัจจัยการผลิตอย่างถูกต้องและปลอดภัยตามช่วงเวลาการผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดจากการลดต้นทุนในครั้งนี้เกิดผลลัพธ์ต่อเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่มีรายได้เพิ่มจากการลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการลดต้นทุนได้ และทำให้สุขภาพเกษตรกรมีความปลอดภัยมากขึ้น

ด้านการเพิ่มผลผลิต มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น ด้วยการให้น้ำและธาตุอาหารที่เหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการของพืช เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากมีผลผลิตที่มีคุณภาพ ทำให้ได้ราคาสูง

ด้านการเพิ่มคุณภาพและมูลค่าผลผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเดียวกัน เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าได้มาตรฐานมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการศึกษาคูแปลง เพื่อนำไปปรับใช้ในแปลงของตนทำให้เกษตรกรเกิดการพัฒนาคูแปลงเพิ่มมากขึ้น

ด้านการตลาด สมาชิกรวมกันขายผลผลิตผ่านกลุ่มแปลงใหญ่ชุมพวงคลองหาด ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำผลผลิตขายผ่านกลุ่มแปลงใหญ่ชุมพวงคลองหาดมีช่องทางทางการตลาดมากขึ้น เกิดอำนาจต่อรองด้านการตลาด เกิดการพัฒนาคูแปลงสินค้าให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ผู้ประกอบการ มีความเชื่อมั่นคุณภาพผลผลิตของกลุ่ม

ด้านการบริหารจัดการ มีการจัดตั้งกองทุนปัจจัยการผลิตของกลุ่ม มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มและมีการแบ่งหน้าที่ มีการกำหนดกฎระเบียบของกลุ่มและมีการบริหารจัดการร่วมกัน มีการรวมกลุ่มกันซื้อปัจจัยการผลิต และขายให้สมาชิกในราคาถูก ทำให้มีเงินหมุนเวียนภายในกลุ่ม เพื่อใช้ดำเนินกิจกรรม และเกิดการรวมกลุ่มบริหารจัดการผลผลิต การตลาดร่วมกัน ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น เกิดความรักและสามัคคีกันได้รับการยอมรับจากหน่วยงานและภาคเอกชนต่าง ๆ เกษตรกรเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีแรงจูงใจในการพัฒนาผลผลิต

๓. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

กลุ่มแปลงใหญ่ชุมพวงคลองหาดมีความเข้มแข็ง มีกฎ ระเบียบที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ผู้นำกลุ่มทั้งประธานและคณะกรรมการ มีความสามัคคี เสียสละในการทำหน้าที่ มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินทั้งเรื่องสวนชุมพวง และการจัดการกลุ่ม ซึ่งทำให้เกิดผลลัพธ์ คือ กลุ่มแปลงใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการลดต้นทุน การขับเคลื่อนการดำเนินงานของแปลงใหญ่ชุมพวงคลองหาด ตำบลซับมะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว โดยเริ่มจากเกษตรกร ร่วมกับหน่วยงานภาคี ทั้งจากภาครัฐ และเอกชน ถือเป็นกลไกที่สำคัญต่อผลผลิต ผลลัพธ์ และความยั่งยืน เป็นการยกระดับของการทำการเกษตร เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกรในอนาคต ก่อให้เกิดการพัฒนาทำให้เกษตรกรสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างยั่งยืน

๔. แผนพัฒนาในอนาคต

แปลงใหญ่ชุมพวงคลองหาด ตำบลซับมะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว จะมีการเพิ่มพื้นที่ปลูก ลดต้นทุนการผลิตจาก ๑๕,๐๐๐ บาท/ไร่ เหลือ ๑๑,๒๕๐ บาท/ไร่ จะเพิ่มผลผลิตผลผลิต ๑ ตัน/ไร่เพิ่มเป็นเฉลี่ย ๑.๕ ตัน/ไร่ ภายใน ๓ ปี จะพัฒนาคูแปลงผลผลิตให้ได้คุณภาพ ได้รับมาตรฐาน GAP เพื่อเป็นการสร้างการผลิตชุมพวงอย่างยั่งยืนโดยมีเป้าหมายผลิตชุมพวงอย่างยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการปลูกชุมพวงพันธุ์ดี เพื่อต่อยอดในการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม และสามารถสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมพวง เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากชุมพวง เป็นต้น

๕.จุดเด่นของแปลงใหญ่ชมพู่คลองหาด ตำบลชัยมะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว

เป็นแปลงใหญ่ที่มีกฎระเบียบที่เข้มแข็ง และมีการบริหารงานที่ชัดเจนโดยคณะกรรมการกลุ่ม เป็นแปลงต้นแบบด้านไม้ผลอัตลักษณ์ของจังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นแปลงใหญ่ที่มีการบูรณาการการทำงานระหว่าง แปลงใหญ่ ศพก. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) และ YSF ซึ่งรวมอยู่ในจุดเดียวกัน สามารถเป็นแหล่งศึกษาดูงานได้อย่างครบวงจร โดยสามารถดูงานในเรื่องต่าง ๆ

สรุปการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ให้ประสบความสำเร็จ

การส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการที่ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑.การวางแผนที่รอบคอบ

- วิเคราะห์ศักยภาพ ศักยภาพพื้นที่ ความเหมาะสมของพืช/สัตว์ และความต้องการของตลาด
- กำหนดเป้าหมาย กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน เพิ่มมูลค่า
- วางแผนการผลิต วางแผนการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการอย่างละเอียด
- จัดสรรทรัพยากร จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.การมีส่วนร่วมของเกษตรกร

- ความเข้าใจ เกษตรกรต้องเข้าใจหลักการและวัตถุประสงค์ของแปลงใหญ่
- การมีส่วนร่วม เกษตรกรต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินงาน
- การแบ่งปันความรู้ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓.การสนับสนุนจากภาครัฐ

- นโยบายที่เอื้ออำนวย มีนโยบายที่สนับสนุนและส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่
- งบประมาณ จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของแปลงใหญ่
- การให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษาและส่งเสริมด้านเทคนิค

๔.การนำเทคโนโลยีมาใช้

- เทคโนโลยีการเกษตร นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแม่นยำ
- เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและการตลาด

๕.การสร้างเครือข่าย

- เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ เชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา
- ร่วมมือกับกลุ่มแปลงใหญ่หรือกลุ่มเกษตรกรอื่นๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความเข้มแข็ง

ร่วมกัน

๖.การตลาด

- วิเคราะห์ตลาด ศึกษาตลาดและความต้องการของผู้บริโภค
- สร้างแบรนด์ สร้างแบรนด์ให้กับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม
- หาช่องทางการตลาด หาช่องทางการตลาดที่หลากหลาย

๗.การจัดการความรู้

- รวบรวมความรู้ รวบรวมความรู้และประสบการณ์ของสมาชิก

- แบ่งปันความรู้ แบ่งปันความรู้ให้สมาชิกคนอื่นๆ
- นำความรู้ไปใช้ นำความรู้ไปปรับปรุงกระบวนการผลิต

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้แปลงใหญ่ประสบความสำเร็จ

- 1.ความสามัคคีของกลุ่ม สมาชิกมีความสามัคคีและร่วมมือกัน
- 2.ผู้นำที่มีความสามารถ มีผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิก
- 3.การเข้าถึงแหล่งเงินทุน มีแหล่งเงินทุนที่เพียงพอสำหรับการลงทุน
- 4.การสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
- 5.การนำเทคโนโลยีมาใช้ นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิต
- 6.การตลาดที่มีประสิทธิภาพ มีช่องทางการตลาดที่แน่นอนและมั่นคง

สรุป การส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และต้องมีการวางแผนและบริหารจัดการอย่างรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน

การส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ ให้ประสบความสำเร็จ จังหวัดสระแก้ว

ถอดองค์ความรู้จาก : แปลงใหญ่ชมพู่คลองหาด ตำบลชัยมะกรูด
อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว



๒.๓ หลักวิชาการ หรือกฎระเบียบที่อ้างอิง

หลักวิชาการ

หลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management Principles)

- ๑.การสร้างและรวบรวมความรู้: การสร้างฐานความรู้จากข้อมูลวิจัย การประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด
- ๒.การแบ่งปันและการถ่ายโอนความรู้: การสร้างช่องทางและเครื่องมือเพื่อให้บุคลากรและเกษตรกรสามารถเข้าถึงและแลกเปลี่ยนความรู้
- ๓.การประยุกต์ใช้และการปรับปรุง: การใช้ความรู้ที่มีเพื่อพัฒนาวิธีการปฏิบัติและกระบวนการในการทำงาน

หลักการจัดการโครงการ (Project Management Principles)

- ๑.การวางแผนโครงการ: การกำหนดเป้าหมาย วางแผนการดำเนินงาน และจัดสรรทรัพยากร
- ๒.การติดตามและประเมินผล: การติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลลัพธ์เพื่อปรับปรุงและพัฒนา

หลักการเกษตรกรรม (Agricultural Science Principles)

- ๑.การพัฒนาการเกษตร: การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการเกษตร
- ๒.การจัดการทรัพยากร: การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการน้ำและดิน

กฎระเบียบและนโยบาย

นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ (National Policies and Strategic Plans)

- ๑.แผนพัฒนาเกษตรกรรมแห่งชาติ แผนและนโยบายที่กำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาเกษตรกรรมในระดับประเทศ
- ๒.ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก นโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการความรู้ของกรมส่งเสริมการเกษตร (Knowledge Management Guidelines of the Department of Agricultural Extension)

- ๑.แนวทางการจัดการความรู้ คู่มือและแนวทางที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดเพื่อการจัดการความรู้ในด้านการเกษตร
- ๒.แนวทางการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ แนวทางและวิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ที่สอดคล้องกับนโยบายของกรม

๒.๔ ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)

การจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (Knowledge Assets) ของสำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว โดยจัดเก็บอยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ได้แก่ เว็บไซต์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว (<http://www.https://sakaeo.doae.go.th/>) กลุ่มไลน์เกษตรจังหวัดสระแก้ว และระบบ Google Drive ของกลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

ส่วนที่ ๓

สรุปและข้อเสนอแนะ

๓.๑ สรุปผลประเมินการเรียนรู้จากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน โดยระบุประเด็นความพึงพอใจของบุคลากรหน่วยงาน และการนำไปใช้ประโยชน์

๑. ผลประเมินความพึงพอใจของบุคลากร

๑. การเข้าถึงข้อมูลและความรู้ บุคลากรส่วนใหญ่พอใจกับการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรแบบแปลงใหญ่ รวมถึงฐานข้อมูลออนไลน์และแหล่งเรียนรู้ที่มีการจัดทำอย่างเป็นระบบ

๒. การฝึกอบรมและการพัฒนา การจัดฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะได้รับการตอบรับดี โดยเฉพาะการอบรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และการจัดการแปลงใหญ่

๓. การสนับสนุนจากหน่วยงาน บุคลากรรู้สึกพอใจต่อการสนับสนุนจากหน่วยงาน ทั้งในด้านทรัพยากร การจัดกิจกรรม และการให้คำปรึกษา

๔. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความพึงพอใจสูงในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเกษตรกรและผู้เชี่ยวชาญที่สามารถช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะใหม่ ๆ

๒. การนำไปใช้ประโยชน์

๑. การนำเทคโนโลยีมาใช้ ความรู้ที่ได้รับช่วยให้การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ

๒. การปรับปรุงการจัดการ การจัดการความรู้ช่วยปรับปรุงกระบวนการจัดการแปลงใหญ่ โดยเฉพาะในการวางแผนการผลิตและการจัดการทรัพยากร

๓. การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ การใช้ความรู้จากการฝึกอบรมและแหล่งเรียนรู้ช่วยเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

๔. การเพิ่มประสิทธิภาพการตลาด ความรู้ที่ได้รับช่วยในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพและการเข้าถึงตลาดใหม่ ๆ

๕. การสร้างความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ช่วยสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างเกษตรกร หน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน

๓. ข้อเสนอแนะ

๑. การเสริมสร้างการเรียนรู้ต่อเนื่อง ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรสามารถอัปเดตความรู้และทักษะ

๒. การขยายการเข้าถึงข้อมูล เพิ่มการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่จำเป็นผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ และสื่อที่หลากหลาย

๓. การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเกษตรกรและผู้เชี่ยวชาญมากขึ้น

การสรุปผลประเมินการเรียนรู้จากการจัดการความรู้ในการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่แสดงให้เห็นว่าการเข้าถึงข้อมูลและการฝึกอบรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการแปลงใหญ่ ซึ่งส่งผลให้เกิดการปรับปรุงทั้งในด้านการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรค

การเข้าถึงข้อมูลและเทคโนโลยี ข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีและวิธีการจัดการแปลงใหญ่บางส่วนอาจไม่เข้าถึงเกษตรกรในพื้นที่ห่างไกล

การนำความรู้ไปใช้ในพื้นที่ เกษตรกรบางคนอาจมีปัญหาในการนำความรู้ใหม่ไปใช้เนื่องจากข้อจำกัดทางทรัพยากรหรือสภาพแวดล้อม และขาดการติดตามและสนับสนุนหลังการฝึกอบรม

ข้อคิดเห็น

ความสำคัญของการเข้าถึงข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีความสำคัญมากสำหรับการพัฒนาแปลงใหญ่ในพื้นที่ห่างไกล

ความร่วมมือและการสนับสนุน การสร้างความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานรัฐ, ภาคเอกชน, และเกษตรกรเป็นสิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาและสนับสนุนการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

พัฒนาระบบการเข้าถึงข้อมูล พัฒนาแอปพลิเคชันมือถือหรือเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการแปลงใหญ่

เพิ่มคุณภาพและความครอบคลุมของการฝึกอบรม จัดฝึกอบรมที่เน้นการปฏิบัติและสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่

สร้างระบบการติดตามและสนับสนุนหลังการฝึกอบรม ตั้งทีมที่ให้การสนับสนุนและติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ในพื้นที่ จัดทำระบบสนับสนุนที่มีการติดตามความก้าวหน้าและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

การจัดการความรู้ในการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในจังหวัดสระแก้วต้องมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้อย่างสูงสุด

ภาคผนวก

ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว





สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
เลขที่ 177 หมู่ 11 ต.สระขวัญ อ.เมืองสระแก้ว จ.สระแก้ว
E-mail : sakaeo@doae.go.th
โทรศัพท์ 0 3725 8042